

Copyright © 2018 T.C. Gençlik ve Spor Bakanlığı
<http://genclikarastirmalari.gsb.gov.tr/>
 Gençlik Araştırmaları Dergisi • Nisan 2018 • 6(14) • 5-22

ISSN 2147-8473
Başvuru | 21 Eylül 2017
Kabul | 02 Nisan 2018

Gençliğin Topluma Katılma Örüntüleri

Vehbi Bayhan*

Öz

Katılım, aileden uluslararası platforma, okullara, işyerlerine, sağlık hizmetlerine, yerel ve ulusal yönetimlere, kulüplere, sendikalara, parlamentolara kadar birçok düzeyde gerçekleşebilir. Birleşmiş Milletler, gençlerin katılımını şöyle tanımlamaktadır: ekonomik katılım (çalışma ve gelişme), siyasi katılım (karar alma süreçleri), sosyal katılım (toplum ve çevre faaliyetlerinin içinde yer almak), kültürel katılım (sanat faaliyetleri, kültürel değerler ve anlatım).

İnternet ve sosyal medyanın temel iletişim aygıtı ve platformu olduğu çağımızda, küresel bilişim toplumunda gençlerin topluma katılma örüntülerinde yeni bir kavram olarak e-katılım öne çıkmaktadır. İnternet ve sosyal medya aracılığı ile kendilerini ifade etme ve sosyal, siyasal ve kültürel bağlamda topluma katılma yeni akışkan toplumun temel formu olmaktadır.

Araştırmalara göre, gençleri topluma hizmet eden faaliyetlere dâhil etmek, onların kişisel gelişimi, vatandaşlık duygusu, sosyal sorumluluğu, bilgisi, akademik yetenekleri ve kariyer özelemleri üzerinde ciddi olumlu etkiler yaratmaktadır.

Bu çalışmada, gençliğin topluma katılım örüntüleri şu başlıklar altında irdelenecektir: ekonomik katılma, siyasal katılma, sosyal ve kültürel katılma, e-katılma.

Anahtar Kelimeler: Gençlik, Topluma Katılım, Ekonomik, Siyasal, Sosyal, Kültürel Katılım, E-Katılım.

* Doç. Dr. İnönü Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, Malatya, vehbi.bayhan@gmail.com.

Abstract

Participation can be defined as to be a member of a family, an international organization, schools, workplaces, healthservices, local and national managements, clubs and even parliaments. United Nations defines the participation of the youth as follows: economic participation (work and development), political participation (resolution process), social participation (to take part in social and environmental activities), cultural participation (art activities, cultural values and discourse).

In the age of the Internet and social media being the main communication device and platform, e-participation is emerging as a new concept in the collective participation pattern of young people in the global information society. Expressing themselves through the Internet and social media and participating in social, political and cultural contexts is the main form of new fluid society.

The studies show that to include youngs to the social activities creates positive effects on their self-improvement, sense of citizenship, social responsibility, knowledge, academic skills and career expectations.

In this study, youth participation collective participation patterns will be examined under the following headings: economic participation, political participation, social and cultural participation, e-participation.

Keywords: Youth, Participation, Economic, Social, Political and Cultural Participation, E-Participation.

Giriş

Bir aile içerisinde dünyaya gelen bireyin ilk sosyalleşme kurumu ailedir. Birey, yetiştiği ailesi içinde ait olduğu toplumun bütün kültürel ve sosyal kodlarını öğrenir. Anne ve baba başta olmak üzere bütün aile bireylerinin yeni yetişen çocuk ve genç üzerindeki birincil etkisi yerini, ergenlik döneminde akran ve arkadaş grubuna bırakır. Aile ve akran grubundan sonra sırasıyla okul, işyeri ve tüm hayatı çerçeveleyen medya önemli sosyalleşme ajanlarıdır. Sosyalleşme doğum ile başlar ve bireyin ölümüne kadar sürer.

Sosyalleşme ajanlarının bireyin kimliğinin oluşması aşamasındaki etkileri bireyin bütün hayatına yansır. Zamanın ruhu ve içinde bulunulan “sosyolojik bağlam” bireyi yeniden üretir. Bu bağlamda, çocukluktan başlayarak topluma katılma örüntüleri de sosyolojik bağlam tarafından oluşturulur. Eğitim ve öğretim sürecinin son düzeyi olan üniversite eğitimi süreci de gençlerin topluma katılmasında önemli dönemi oluşturur. Ancak topluma katılma örüntüleri genç bireyin sosyolojik bağlamından soyut değildir. Kimliğinin bileşenleri ve dokusu hayatının her aşamasında etkisini gösterir (Bayhan, 2015:369).

Gençliğin topluma katılım örüntüleri şu bağlamlarda irdelenebilir: Ekonomik katılma, siyasal katılma, sosyal ve kültürel katılma ile küresel bilişim toplumunda yeni katılma biçimi: e-katılım. Öncelikle topluma katılım örüntülerini anlamak için toplumsal ve kültürel yapının nasıl bir birey inşa ettiğini bilmek önem taşımaktadır. Her toplumsal bağlam kendi birey modelini üretir. Bu örüntüler nesilden nesile aktarılır. Değişim kaçınılmazdır, ancak değişim olsa da temel toplumsal yapı, bireyin ve toplumun kültürünü ve hayat biçimini etkiler.

10-24 yaş arası nüfusun, toplam nüfusun yaklaşık %26'sına tekabül ettiği Türkiye'de, gençlik alanında gerçekleştirilecek politika ve programların ülkenin genel kalkınma hedefleri içerisindeki yeri oldukça büyüktür. Aynı zamanda Avrupa Birliği ülkeleri arasındaki genç nüfusa sahip olan Türkiye'de, etkili bir gençlik politikası oluşturmanın önemi açıktır (Habitat, 2017: 24).

Bu çerçevede, bu çalışmanın amacı Türkiye'de gençliğin topluma katılım örüntülerini analiz etmektir. Geleceğin yetişkinleri olacak gençlerin sosyalleşme sürecinde topluma katılım örüntülerinin belirlenmesi, gelecekte toplumun yapısının nasıl inşa edileceği üzerinde bize somut veri sağlar. Bu veriler de, gençlik hakkında üretilen sosyal politikaların planlanması açısından önem taşımaktadır. Araştırmanın kapsamı Türkiye'de gençler üzerinde yapılan görgül araştırma sonuçları ile sınırlıdır. Çalışmanın yöntemi betimleyici araştırmadır. Araştırmanın problemi şu şekildedir: "Türkiye'nin sosyal ve kültürel yapısı ile gençlerin topluma katılım örüntüleri arasında bir ilişki var mıdır?"

Her sosyolojik bağlam sosyal ilişkileri ve kültürü üretmektedir. Dolayısıyla, içinde yaşanılan sosyal ve kültürel şartlar gençlerin kimliği ve kişiliği ile topluma katılım örüntülerini belirlemektedir. Yapılan çalışmalar toplumsal ve kültürel yapının gençlerin topluma katılım örüntülerini belirlediğini göstermektedir. Bu makalede de, gençlerin topluma katılım örüntüleri toplumsal ve kültürel yapı özellikleri çerçevesinde analiz edilmektedir.

1. Topluma Katılma Örüntüleri

Sosyal ilişkiler ve sosyal örgütler ağı olan toplumların sürekliliği; toplumu oluşturan birey, grup ve toplulukların asgari müşterekte birleşmelerine, aynı zamanda birbirlerinin haklarına saygı göstermelerine bağlıdır.

Toplum, yapısı ve işleyişi açısından ikili sınıflama çerçevesinde analiz edilmektedir. Bu bağlamda, Tönnies toplumu, "cemaat (gemeinschaft)" ve "cemiyet (gesellschaft)"; Durkheim "mekanik dayanışma" ve "organik dayanışma"; Cooley "birincil ilişkilere dayalı toplum" ve "ikincil ilişkilere dayalı toplum" olarak sınıflamaktadır. Bu çerçevede, genellikle kırsal hayat tarzını niteleyen "cemaat" yapısında; "biz" duygusunun hâkim olduğu, kapalı ekonomik yapı, birincil ilişkiler ve homojen nüfus yapısı mevcuttur. Kentel hayat tarzını niteleyen "cemiyet" yapısında ise, biz duygusu yerine bireysellik, farklılaşma ve artan işbölümü, ikincil ilişkiler ve heterojen nüfus yapısı bulunur (Bayhan, 1996: 91). Kentleşme süreciyle cemaat yapısı yerini cemiyet yapısına bırakmaktadır.

Bireyselleşme ve cemaat yapısı "iki tarafı keskin bıçak" gibidir. Dolayısıyla, iki yapının uygun bileşimi, toplumun dengesi ve sağlığı açısından önem taşımaktadır. Bu çerçevede, Batı toplumlarında aşırı "bireyci" yapı nedeniyle "yabancılaşma" problemleri yaşanmaktadır. Doğu toplumlarında ise, aşırı "cemaat" yapısı, sivil toplum örgütlerinin gelişmesini engellemekte, keskin cemaatleşme "yabancılaşmayı" paradoksal olarak yeniden üretmektedir (Bayhan, 2015: 369).

Batı toplumlarının ihtiyacı “dayanışma ruhunu” , İbni Haldun’un söylemiyle “asabiye”nin (grup dayanışması) yeniden inşa edilmesi; Doğu toplumlarının ihtiyacı ise, katı ve kapalı cemaat yapısından kurtulup “bireyselleşme” (ancak bireyci olmayan) oluşumu ile “cemiyet “ yapısını tesisidir (Bayhan, 2002: 11).

Bu bağlamda Fukuyama’nın “Güven” (The Trust) adlı eserinde ifade ettiği, “ailecilik” ideolojisi, otoriter bir devlet ile zayıf bir sivil toplumun nedeni olarak görülmektedir. Fukuyama’ya göre, bağımlı birey yaratan geleneksel aile değerleri, toplumun gelişmesine ve insanların yaratıcılıklarına engel olmaktadır. Salt aile ve girift akrabalık ilişkilerinin sürmesi, ekonomik kalkınmayı engellemektedir. Sadece ailesi ve akrabalarına güven duyan, dolayısıyla hiç kimseye güven duymayan bireyler, gönüllü sivil beraberlikler kuramamaktadırlar. Aile içi yardımlaşmanın ve çıkar bilincinin; mesleki görev duygusu, kolektif yaşama yönelik sorumluluk gibi etik değerlerden önce geldiği ve üstün tutulduğu toplumlarda “nepotizm” yani akrabaları kayırma ve gözetme toplumsal yapıya etkin olmaktadır (Fukuyama, 1996’dan aktaran; Vergin,1997:9). Aile, akraba, hemşehri, kabile, siyasi parti yandaşı, ideoloji ya da dinsel cemaat birlikteliği bütün sosyal ilişkileri belirlemektedir. Bu bağlamda, Türkiye’nin toplumsal yapısında patronaj önemli bir unsurdur. Kıray’ın “patronaj teorisi” Türkiye’nin sosyal yapısını anlamak için önemli bir katkı sunmaktadır. Kıray’a göre (1995), kırsal alanda «ağalık patronajı (himayesi)” ile yaşayan bireyler, kente göç edince ağalık patronajının yerini sırayla dönemsel olarak; “hemşehri patronajı”, “siyasi parti patronajı” ve “dinsel cemaat patronajı” almaktadır (Kıray, 1995: 64). Dolayısıyla, toplum tiplerinden “cemaat” yapısı sosyal değişme sürecinde farklı bağlamda yeniden üretilmektedir. Türkiye’de kırsal alanda ağalık patronajı ile yaşayan bireyler, 1950 yılında başlayan tarımda makineleşme, karayollarının yapılması vb. unsurlarla kırsal alanda atıl kalınca kente göç etmeye başlamıştır. Bu çerçevede Türkiye’de iç göç süreci 1950’lerde yoğun olarak başlar. Kentin hazır olmayan sosyal altyapısında, öncelikle sosyolojik açıdan göç sürecinin kuralı olarak, kente göç edenler hemşehrilerinin oturduğu mahallelere yerleşirler. Hemşehrilerinin himayesi ile gecekondu yaparlar, iş bulurlar ve hayatlarını idame ettirirler. Bu süreci Türk sinema yapıtları çok güzel analiz eder. Bir toplumu anlamak için sanat üretimlerine ve edebiyat metinlerine bakmak sosyolojik açıdan önem taşır. Bu bağlamda, Kemal Sunal’ın oynadığı filmler, Şener Şen’in canlandığı “Maho Ağa” ve “Züğürt Ağa” karakterleri kırsal alandaki ağalık patronajını çok güzel ifade eder. Kente gelince ağalık himayesinin yerini hemşehri patronajı almıştır. Türkiye’nin kentleşme sürecinde, “gecekondu kentleşme” özgün bir modeldir. Kentin çevresindeki çeperde oluşan gecekondu mahalleleri ile kentin merkezindeki ulaşımı sağlayan “minibüsler”, “arabesk” müziğin yayılmasında önemli araç konumundadır. Kente göçen ancak ne kentli ne de köylü olabilen yani “arafta” kalan gecekondu halkın duygularına en iyi Orhan Gencebay, Ferdi Tayfur ve Müslüm Gürses’in şarkıları tercüman olmuştur. Gecekondu kültürünü en iyi anlatan sinema filmi de, 1978 yapımı yönetmenliğini Kartal Tibet’in yaptığı, senaryosunu Yavuz Turgul’un yazdığı, başrolünü Türkan Şoray ve Bulut Aras’ın paylaştığı “Sultan” filmidir.

Kısaca patronaj teorisi ile betimlenmeye çalışılan Türkiye'nin toplumsal yapısı, bireyin ve özellikle gençlerin sosyalleşme sürecinde öğrendikleri rol modellerle topluma katılımı da etkilemektedir. “Biz” ve “öteki” üzerinden kurulan cemaat yapısına dayalı toplumsal yapının, “ben” duygusuna dayalı cemiyet yapısı gibi arazları ve olumsuz etkileri bir realitedir.

Yapılan araştırmalar hem dünyada hem de ülkemizde sivil toplum içinde vatandaşlar arasında ortaklıklar kurulması, gelişmesi ve sürdürülebilmesinde toplumsal sermayenin ve onun bir temel unsuru olarak da genel bireylerarası güvenin etkili olduğuna işaret etmiştir. 2015 yılında yapılan “Türkiye’de ve Dünyada Vatandaşlık” başlıklı bir araştırmaya göre, “Sizce, genelde insanlara güvenilebilir mi? Yoksa başkalarıyla ilişki kurarken veya iş yaparken hiçbir zaman dikkati elden bırakmamak mı gerekir?” diye sorulduğunda da Türkiye’deki katılımcıların %1,5’i “neredeyse her zaman güvenilebilir” ve %13 kadarı da “genellikle güvenilebilir” yanıtını vermektedir. Türkiye’de bireyler arası genel güven, altı katılımcıdan birisi mertebesinde mevcutmuş gibi görünmektedir. Bu bulgulardan, katılımcıların güven düzeyinin düşük olduğu sonucuna varılabilir. Türkiye’deki toplumsal sermaye konusunda da sadece bir fikir verebilir (Çarkoğlu ve Kalaycıoğlu, 2015: 59).

Aynı araştırma bulgularına göre, dünyada başka insanlara en az güvenilen ülke Türkiye. “Çoğu insan sizden yararlanmaya mı yoksa size adil davranmaya mı çalışır?” sorusuna, katılımcıların yüzde 75’i «yararlanmaya çalışır» diye cevap veriyor. Türkiye’de gerek demokrasinin gerek sivil toplumun gelişmesinde en büyük engel güven eksikliğidir. Halbuki işbirliği ve güven toplumsal yaşamı kolaylaştırır ve ancak gelenek yoluyla sonraki nesillere aktarılır (Diker, 2017). Güven, topluma katılım örüntülerini belirleyen önemli değişkenlerden birisidir.

Bu verilere rağmen, “Türkiye’de ve Dünyada Vatandaşlık” araştırması sonucuna göre, Türkiye’de saptanılan iyi vatandaşlık olgusu, vatandaşın kendi gözünde ve ifadesiyle seçimlere katılmaya büyük özen gösteren, vergi kaçırmamaya vurgu yapan, yasal mevzuata uygun yaşamayı ön planda tutan, etik değerlere ve farklılıklara hoşgörü ile yaklaşan, madde bakımından kendisinden daha kötü olanlara yardım edilmesini önemseyen bir içeriktedir (Çarkoğlu ve Kalaycıoğlu, 2015: 85).

Bu sosyolojik bağlamlar, yani bireyin içinde bulunduğu sosyal ve kültürel yapı bireyin topluma katılmasını belirlemektedir. Her toplumsal yapının kendi dokusuna göre bireye sunduğu katılma örüntüleri bulunmaktadır.

Katılım, aileden uluslararası platforma, okullara, işyerlerine, sağlık hizmetlerine, yerel ve ulusal yönetimlere, kulüplere, sendikalara, parlamentolara kadar birçok düzeyde gerçekleşebilir. Birleşmiş Milletler, gençlerin katılımını şöyle tanımlamaktadır: (UNDP, 2008: 77).

- ekonomik katılım (çalışma ve gelişme)
- siyasi katılım (karar alma süreçleri)
- sosyal katılım (toplum ve çevre faaliyetlerinin içinde yer almak)
- kültürel katılım (sanat faaliyetleri, kültürel değerler ve anlatım)

Topluma katılımın sivil toplum kuruluşları aracılığıyla olması toplumda demokrasinin gelişmesi açısından da önem taşımaktadır. Sosyal sorumluluk, paylaşım ve aktif vatandaşlık sivil toplum kuruluşlarında katılım ile daha işlevsel oluşmaktadır (Bayhan, 2014: 87).

Aktif vatandaşlık literatürünün de gösterdiği gibi, gençler tarafından yürütülen faaliyetler ve gönüllü çalışmalar, onların kendilerine olan güvenlerini arttırmaktadır. Araştırmalar gösteriyor ki, gençleri topluma hizmet eden faaliyetlere dâhil etmek, onların kişisel gelişimi, vatandaşlık duygusu, sosyal sorumluluğu, bilgisi, akademik yetenekleri ve kariyer özlere üzerinde ciddi olumlu etkiler yaratmaktadır (UNDP, 2008: 80). Topluma katılma fırsatı, aileden başlayarak bütün sosyalleşme kurumlarında çocuk, ergen ve gençlere verilmelidir.

2. Gençlerin Topluma Katılma Örüntüleri

Gençlerin topluma katılım örüntüleri, ekonomik katılma, siyasi katılma, sosyal ve kültürel katılma ile küresel bilişim toplumunda yeni katılma biçimi: e-katılım çerçevesinde analiz edilebilir. Bireyin toplumda ontolojik olarak mevcudiyeti, hayatını kazanmak ve sürdürmek için iş ve istihdam imkânına; demokratik düzende siyasi katılımına; toplum içindeki sosyal ve kültürel katılımına göre inşa edilmektedir. 21. Yüzyılın toplum biçimi olan bilişim toplumunda değişen iletişim biçiminin temelinde yer alan internet, bütün sosyal ilişkileri değiştirmektedir. Bu çerçevede, topluma katılım süreci de yeni form olarak e-katılım bağlamında gelişmektedir.

2.1. Ekonomik Katılma

Türkiye’de gençlerin en çok istediği şey, doğru düzgün bir iş bulmaktır. *Gençliğin Durumu Araştırması*’na (2008) göre, gençlerin %49,1’nin en çok istediği şey “iyi bir iş”, daha sonra %18,1 ile “saygınlık” ve %16,9 ile “sevgi” cevabıdır (UNDP, 2008: 57). Bayhan’ın (2013) araştırmasında da, gençliğin en önemli sorunu (%51) “işsizlik” olarak ifade edilmiştir. Örneklemin %28’i psikolojik sorunlar, %16’sı toplumsal baskı ve %4’ü cinsel sorunları belirtmiştir (Bayhan, 2013: 146).

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) tarafından yayımlanan rapora göre küresel genç işsizliği oranı, 2016’da yüzde 13,1’e ulaştı. İtalya, İspanya, Yunanistan, Bosna Hersek, Sırbistan, Tunus, Güney Afrika ülkelerinde gençler arasındaki işsizlik oranı 2016 yılı itibarıyla genel olarak yüzde 35’in üzerindedir (Kılıç, 2016). Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı Türkiye’de 2017 yılı itibarıyla %20,6’dır (TÜİK, 2017).

Türkiye’de işsizliğin artmasının sonuçlarından biri olan NEET (çalışmayan, okumayan, herhangi bir eğitim almayan “ev genci”) oranlarındaki yükselmedir. Ev gençlerinin büyük kısmını genç kadınlar oluşturmaktadır (Habitat, 2017: 25). Hanehalkı işgücü araştırması sonuçlarına göre; ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin oranı 2016 yılında %24 oldu. Bu oran, genç erkeklerde %14,6, genç kadınlarda ise %33,5 oldu (TÜİK, 2017a). “Ev genci” kategorisinde evde oturanlar, okul bitirip istihdam imkânı bekleyen genç erkek ve genç kızlar, ev hanımları ve okumayan ev kızlarından oluşmaktadır.

Eğitilmiş gençlerin işsiz kalmasının kısmi bir nedeni, bu gençlerin daha yüksek ücret beklentisi içinde olması ve kayıtlı, sosyal güvenceli işler bulmaya istekli olmalarıdır (UNDP, 2008: 66). Ayrıca, Bayhan'ın (2012: 3) araştırmasında "Üniversiteden mezun olduktan sonra hangi sektörde çalışmak istersiniz?" sorusuna, örneklemin %66'sı "kamu kurumunda", %13'ü "özel sektörde", %8'i de "kendi kurduğum işyerinde" ve %10'u "nerede iş bulursam" cevaplarını vermiştir.

Bu bulgular, Türk toplumunda kamu kurumlarının etkinliğini ve önemini yansıtmaktadır. İş garantisi ve iş sürekliliği açısından kamu kurumu tercih edilmektedir. Gerek dünyada ve gerekse Türkiye'de yaşanan ekonomik krizler sonucunda özel sektörde çalışanların işsiz kalması başta olmak üzere, iş garantisi olmaması, özel sektör yerine kamu sektörünü güvenilir kılmaktadır (Bayhan, 2012: 4). Dolayısıyla, üniversite öğrencileri mezun olunca kamu kurumlarında çalışmak istemektedir.

Ekonomik krizler, işsizlik, lisansüstü eğitimin üretime katılma yaşını yükseltmesi gibi nedenler postmodern aile örüntülerini oluşturmaktadır. Milenyum kuşağında 30 yaşına kadar ailesiyle birlikte yaşama oranlarının artması, geleneksel aile dayanışmasının postmodern versiyonudur (Bayhan, 2014a: 21). Newman'a göre (2012), ABD'de orta sınıf ailelerde 18 yaşına gelen gençler evden ayrılarak ailesinden bağımsız arkadaşlarıyla ev tutarak yaşarken; eğitimleri sonrası iş bulamama, ekonomik krizler sonucunda işten ayrılmalar veya boşanma gibi sosyal krizler sonrasında evden ayrılan genç kuşaklar tekrar anne ve babalarının evine dönmektedirler. Altı ülkede (Amerika Birleşik Devletleri, İtalya, Japonya, İspanya, İsveç ve Danimarka) yapılan araştırmada, ekonomik döngülere paralel olarak hanelerin adeta "akordeon" gibi esnediği belirtilerek, yetişkin çocukların ebeveynleriyle yaşadıkları, evden ayrılışlar bile, karşılaştıkları sosyal sorunlar sonucu tekrar ebeveynlerinin evine döndükleri için bu gençlere "bumerang kuşak" adı verilmektedir (Newman, 2012: 195-202). Bu durum Türkiye'nin toplumsal yapısı için sürpriz ve alışılmadık bir durum değildir. Türkiye'nin sosyal yapısında ailelerin dayanışması ve ebeveyn ve çocuk ilişkisi tüm ömür boyu sıcak sürmektedir. Batı toplumu ve kültürleri için "bireyselleşme" ne kadar başat ise; Doğu ve özelde Türk toplumu için cemaat halinde yaşama ve "dayanışma" birincil konumdadır. Ancak, her iki toplum yapısındaki aşırı bireysellik ve aşırı cemaatleşme iki ucu keskin bıçak gibidir. Önemli olan dengeyi kurmaktır. Aslında modernleşme, bireyselliği teşvik ederek bireyi ailesinden ve cemaatinden yalıtılmış ve yalnız bırakmıştı. Postmodern zamanların toplumsal ve kültürel yapısı hem geleneksel hem de modernin kolajı ile yeni sentezler üretmektedir.

2.2. Siyasi Katılma

Siyasi katılım yurttaşların kamusal yaşam ile ilgili olan kararlara dahil olma ve bu kararları etkileme açısından demokrasinin en temel unsurudur. Gençler ise gerek kamusal yaşama yönelik kararlara dahil olma ve bu kararları etkileme sürecinde toplumun en az sesi duyulan kesimlerinden birini oluşturmaktadır (Yılmaz ve Bahçeci, 2014: 7). Avrupa'da ve dünyada genel bir trend olarak yorumlanabilecek en temel veri gençlerin geleneksel biçimi-

miyle kurumsallaşmış katılım olarak tanımlanan seçimler, siyasi kampanyalar ve parti üyeliklerine katılımında ciddi bir düşüş yaşandığıdır (UNDP, 2013: 14-15'den aktaran; Gür ve Bahçeci, 2014:38). Bu konudaki en eski ve kabul gören açıklamalardan biri yaşam evresi açıklamasıdır. Bu yaklaşıma göre, gençler genellikle oy verme yaşı olan 18'lerinden itibaren başlangıç problemleri olarak tanımlanan birtakım sıkıntılar ile meşguldürler. Bu yaklaşım, iş bulmaktan, yerleşmeye, aile kurmaktan kariyer sorunlarına kadar geniş bir yelpazeye yayılan bu sorunların gençleri üst yaş gruplarına göre katılım konusunda daha ilgisiz kıldığını öne sürer. Aynı zamanda, tüm bu nedenlere bağlı olarak son derece mobil oldukları için siyasi katılım için gerekli olan kayıt işlemlerini takip etme vb. nedenler gençlerin katılımı önünde engel oluşturabilir (Gür ve Bahçeci, 2014:38).

Siyasi katılım, demokratik bir toplumda sadece seçimden seçime oy verme davranışını içermemektedir. Siyasi partiler ve sivil toplum kuruluşlarına katılım ile katılımcı demokrasi arasında doğrudan ilişki bulunmaktadır. Toplum içerisinde birey aileden başlayarak siyasi kültürü sosyalleşme sürecinde edinir. Hayat felsefesi ve ideolojisinin somut göstergesi siyasi katılımıdır.

Türkiye'de gençler arasında en yaygın sivil/siyasal etkinlik oy vermektir. Siyasal partiye üyelik gibi geleneksel katılım gençler arasında yaygın değildir. Barışçı gösterilere katılım yüzde 12, boykota katılım yüzde 6 civarındadır. "Online" siyasal etkinliklere katılım da yüzde 8'in altında kalmıştır (Habitat, 2017:13). Gençlerin siyasi katılımı konusundaki bu veriler dışında, gençlerin kendilerini nasıl tanımladıkları bağlamında siyasete katılımı irdelenebilir. Bu çerçevede, S-UN Fonu Gençlik Projesi, (2009) araştırmasına katılan gençlerin önemli bir kısmı '*Türkiye'deki gençlerin tarihlerini ve kültürlerini yeterince bilmediği*'; '*Gençler arasında amaçsızlık, idealsizlik ve vurdumduymazlığın yaygın olduğu*'; '*Gençlerin ahlaki çöküntü içinde olduğu*' yönündeki önermelere katıldıklarını belirttiler. Bununla beraber, katılımcıların önemli bir kısmı '*Toplumun gençlere değer vermediğine*'; '*Gençlerin hiçbir toplumsal karar alma sürecine dahil edilmediğine*' ve '*Mevcut eğitim sisteminin gençlerin bağımsız bir kişilik geliştirmesine izin vermediğine*' inandıklarını belirttiler. Anket bulguları, gençlik katılımının iki ön koşulunu - gençlerin katılım için gerekli donanıma sahip olması ile kurumların (ve genel olarak toplumun) gençlik katılımına açık olması - ile ilgili sıkıntıları, gençlik perspektifinden doğrulandığını göstermektedir (S-UN Fonu Gençlik Projesi, 2010: 5).

Gençlerin bizatihi gençleri nasıl değerlendirdiği ve tanımladığı hem mekânsal hem de zamanın ruhu küreselleşmenin gençler üzerindeki etkisini yansıtmaktadır. Bayhan'ın araştırması (2013) bağlamında, "Günümüzün gençliğini nasıl tanımlarsınız?" sorusuna, örneklemde %45'i "ülke sorunlarından uzak apolitik" olarak tanımlarken, %36'sı "maddiyatçı gençlik", %5'i "çağın gerektirdiği bilgi ve donanıma sahip", %5'i "sosyal konulara duyarlı gençlik", %5'i "çalışkan ve hırslı bir gençlik" ve %4'ü de "maneviyatçı gençlik" olarak tanımlamıştır. Gençlerin kendilerini apolitik ve maddiyatçı betimlemeleri, küreselleşme sürecinde popüler kültürün medya vasıtasıyla bilinçaltına sırınga ettiği "tüketim kültürü" ve "carpe diem" (günü yaşa) felsefesinin bir yansımasıdır. Gençler, bir yandan günümüzün

gençliğini çoğunlukla apolitik ve maddiyatçı olarak tanımlarken; diğer taraftan arkadaşlarıyla günlük ülke ve dünya sorunlarını konuşup tartıştıklarını ifade etmektedirler (Bayhan, 2013:154). Gençlerin günümüz gençliğini apolitik ve maddiyatçı olarak betimlemelerinin diğer bir nedeni, herkesin kendi inandığı değer ve ideolojinin birincil önemde ve işlevsel olduğunu; başka ideolojilerin ise “ötekileştirildiği” gerçeğinden kaynaklanmaktadır. Aile, akran, okul, işyeri, medya vb. referans çerçevelerinden damıtılarak oluşturulan politik duruş ve hayat felsefesi, kendisini “öteki” üzerinden tanımlamaktadır. İdeolojinin ontolojik olarak mevcudiyeti, diğer ideolojilere göre söylem ve projelerindeki farklılıktır. Her politik söylem ülkeyi ve dünyayı kendisinin “kurtaracağı” kabulünü taşır. Bu narsistik bilinç, kendisi dışındaki politikaları apolitik olarak betimleme ihtimalini içerisinde barındırır (Bayhan, 2016: 394). Gençlerin siyasete duyarsızlığının diğer nedeni, 1980 öncesi yaşanan siyasi polarizasyon ve anomik durum nedeniyle ebeveynlerinin çocuklarını siyasetten uzak tutma uygulamalarıdır. Türkiye’de 1968 gençlik eylemlerinin 1970’ler boyunca siyasi şiddet ve anarşiye dönüşmesi sürecinde yaşanan toplumsal kaos, ailelerin gençleri 1980 askeri darbesinden sonra politikadan uzak tutmasına yol açmıştır. Ayrıca, siyasetin toplumsal sorunlara çözüm üretememesi politikacılara karşı güvensizlik meydana getirmiştir.

Türkiye’de gençlik, siyaset mekanizmalarına karşı olumsuz duygular ve güvensizlik beslemektedir. Politikanın “*dürüst ve adil olmadığına*” ve “*hak edenin hak ettiği yerde olmadığına*” inanmaktadır. Aynı güvensizlik politikacılara karşı da mevcuttur. “*Yalnızca kendilerini ve yakınlarını kolluyorlar*”, “*millet yararına pek bir şey yapmıyorlar*” ve “*doğruyu söylemiyorlar*” gibi görüşler gençlerin siyasetçileri tanımlarken çoğu kez kullandıkları ifadelerden bazılarıdır. *Gençliğin Durumu Araştırması*’na (2008) göre, halen bir siyasi partide faaliyet gösteren gençlerin oranı %4,7. Geri kalan %95,3’ün dörtte üçü ise ileride de bir parti içinde yer almayı düşünmemektedir (UNDP, 2008). Siyasete ve siyasetçilere yabancılaşma gençlerin siyasi faaliyetlere katılım oranını düşürmektedir.

Gençlerin siyasete ve siyasetçilere yabancılaşmalarına karşılık, yeni toplumsal hareketler de aktif oldukları son yıllarda gözlenmektedir. 2011 yılında Tunus’ta başlayıp, Libya ve Mısır’da devam eden “Arap Baharı”, New York, Londra, Madrid ve Atina’da yaşanan gençlerin aktör olduğu eylemler ile gerek Haziran 2013 Gezi Parkı eylemlerinde, gerekse 15 Temmuz 2016 darbe girişimine karşı direnişte gençlerin etkin rolleri gençlerin siyasi katılımındaki işlevleri hakkında bilgi vermektedir.

2.3. Sosyal ve Kültürel Katılma

Küreselleşme sürecinde internet ile dünyanın farklı bölgelerindeki farklı kültürdeki bireylerin hayat tarzında aynılışmalar gözlenmektedir. Benzer sosyal ve kültürel örüntüler bağlamında, Bayhan’ın araştırmasına göre, örneklemin en çok okudukları kitap türü “roman ve hikaye” gibi edebi eserlerdir. En çok beğendikleri müzik türü “pop müzik”tir. Televizyonda en çok izledikleri program “dizi filmler”dir. En çok sevdikleri spor türü “futbol”dur. Küreselleşmenin sembolü internet kullanma oranı gençlerde oldukça fazladır. Örneklemin %91’i internet kullanmaktadır. İnterneti, en çok sosyal paylaşım sitelerinden Facebook

için kullanmaktadırlar (Bayhan, 2013:141-145). Medya, her geçen gün hayatımızın daha derinlerine işlemektedir. Hayat deneyimlerimizin, özlem ve arzularımızın karmaşık anlatıları yerini sosyal medyadaki tipik sorulara bıraktı: Şimdi neredesin? Ne yapıyorsun? Dostluk alışkanlıkları ve pratikleri “online arkadaşlık” işlemlerine indirgendi (Hardt ve Negri, 2012: 22-25).

Küreselleşme ve enformasyon toplumunun ikonu olan internet, postmodern kimlik örüntüsüne zemin hazırlamaktadır. İnternet, farklı kimliklerin kendilerini ifade etmesi ve yansıtmasına imkân sağlamaktadır. Bu bağlamda, farklı kimliklerin birbirlerinin farkına varmasını oluşturmaktadır. Ancak, diğer yandan “biz” ve “öteki” bağlamında sanal cemaatleşmelere de yol açmaktadır. Ayrıca, internet bağımlılığı psikiyatri de bağımlılık olarak tanımlanan bir psikolojik sorun olarak kabul edilmektedir. İnternet, asosyal bireyler de üretmektedir. Sürekli internetle haberleşen ve zamanının çoğunu internette geçiren bireyler, gerçek sosyal ilişkilerden kaçınmaktadır (Bayhan, 2013: 142). Gençlerin sosyal ve kültürel hayata katılmaları internet vasıtasıyla sanal olarak oluşmaktadır. Gerçek sosyal ve kültürel iletişim ve paylaşımın yerini alan sosyal medya sanal sosyal ilişki örüntüleri yaratmaktadır. Belki, sosyal medya, asosyal olan bireyler için kendini ifade etme platformu olabilir. Ancak, sanal sosyal ilişkiler gerçek sosyal ilişkilerin yerine ikame edildiğinde problem oluşturmaktadır.

Gençlerin sosyal ve kültürel hayata katılmalarının diğer önemli platformu sivil toplum örgütleridir. Ancak, UNDP (2008) tarafından yaptırılan “Gençliğin Durumu Araştırması”na katılan gençler arasında, Türkiye’de bir sivil toplum kuruluşu üyesi olanların oranı yalnızca %4’tür. Bunların yaklaşık %46’sı ise ya üniversite öğrencisi ya da üniversite mezunudur. Yeni insanlarla tanışmak ve yeni çevrelere girmek, çeşitli öğrenci kulüplerini ve gönüllü çalışmalarını tanımak çoğunlukla üniversite ortamında gerçekleşmektedir. Üniversiteler, gençlere sosyal katılımı bizzat uygulayarak ve tecrübe ederek öğrenme fırsatı sunmaktadır.

Katılımın ve gönüllü faaliyetlerin gençlik üzerinde yarattığı özgürleştirici etki çok önemlidir. Sivil toplum çalışmalarına katılan bir genç, bu tür faaliyetlerin, başka insanlara yönelik bakış açısını nasıl değiştirdiğini şu sözlerle açıklıyor: “*Ortak toplum yaşamınıza başka insanları dahil ettiğiniz zaman, onlara bir şeyler öğretmeye çalıştığınız zaman, siz de öğreniyorsunuz. Muazzam bir sorumluluk almış oluyorsunuz. STK faaliyetlerine başladığımdan beri, 2-3 yıldır çok şey öğrendim. Sorumluluk almayı ve toplum içinde birlikte yaşamayı öğrendim.*” (UNDP, 2008: 80).

STK’lar, gençlere başkalarına karşı hoşgörüyle yaklaşmak ve farklılıklara saygı duymak konusunda çok şey öğretiyor: “*Ben hep kendi doğrumun doğru olduğuna inanıyordum. Farklı bakış açılarına tahammül edemiyordum eskiden. Çünkü diyelim ki ben A görüşündeyim, B görüşünde olan, görüşünü söylediğinde ‘ya nasıl olur, sen yanlış düşünüyorsun’ tartışması olurken, şimdi ‘evet onu da dinlemem gerekir’ diye düşünüyorum ve dinliyorum da. Onun da haklı olduğu noktalar oluyor.*” Bir başka genç, kendindeki değişimi şöyle anlatıyor: “*Evvelden, ‘ben bu insanlarla oturduğum masayı iki dakika için bile paylaşmam’, derdim. Şimdi hayatımı bile paylaşmaya başladım ve onlara karşı önyargılarım yok oldu.*”(UNDP, 2008: 81).

Türkiye’de genç gönüllülüğü genellikle gençlerin boş zamanlarını değerlendirmek için bir araya geldiği ve yükseköğrenim gördükleri yıllar içinde bir şeyin parçası olduğu bir faaliyet olarak algılanıyorsa da, gönüllülük bundan çok daha fazlasıdır. Özellikle gençler için gönüllülük çift yönlü bir yoldur; gençlerin kişisel gelişimine katkıda bulunurken, aynı zamanda yaşadıkları toplum üzerinde değişim ve olumlu bir etki yaratır. Toplum içi işbirliği, farklı kültürlerarasında daha iyi bir kültürel anlayış, sosyal sermaye ve kaynakların daha verimli kullanımı, insanlar arasında vatandaşlık bilincinin yerleştirilmesi, gönüllülük sayesinde hız kazanan ve gelişmeye devam eden süreçlerdir (Bağcı, 2013: 48).

Habitat Gençlik Raporuna göre (2017), Türkiye’de gençler arasında herhangi bir gönüllü faaliyette bulunanların oranı sadece yüzde 5’tir. Gönüllülüğün önündeki en büyük engel zaman bulmakta zorlanmış olmalarıdır. Gönüllülük yapmayan gençler de zamanları olmadığı için gönüllülük yapmadıklarını belirtmişlerdir. Gençler arasında herhangi bir derneğe, spor kulübüne ya da siyasi partiye üye olanların oranı sadece yüzde 7’dir. Öğrenciler arasında derneğe üyelik yüzde 10’a yükselmektedir. Ebeveynleri herhangi bir derneğe üye olan gençler arasında derneğe üyelik oranı yüzde 33’e yükselmektedir (Habitat, 2017: 13). Bu bağlamda, ebeveynleri arasında derneğe üye olan gençlerdeki bir derneğe üye oranının yüksekliği sosyolojik açıdan anlamlıdır. Gençler anne ve babalarını rol model almaktadır. Sosyalleşme sürecinde sivil toplum örgütlerine katılım öğrenilmektedir.

Bayhan’ın “Üniversite Gençliğinin Sosyolojik Profili” araştırmasında sorulan, “Herhangi bir sivil toplum kuruluşunda (dernek, vakıf vb.) görev aldınız mı/ görev almak ister misiniz?” sorusuna; örneklemin %14’ü “evet, görev aldım”, %28’i “evet, görev almak isterim”, %40’ı “hayır, görev almadım”, %19’u “hayır görev almak istemem” şeklinde cevap vermiştir (Bayhan, 2013:154). Başka bir gençlik araştırmasında ise, gençlerin yalnızca %10’unun herhangi bir sivil toplum kuruluşuna üyeliğinin olduğu, %90 civarında gencin ise sivil toplum kuruluşları ile organik bir bağının bulunmadığı anlaşılmaktadır (Sencar ve Yıldız, 2010:161).

“Dünya Değerler Araştırması”na göre, Türkiye’de gönüllü bir faaliyete katılan kişiler yüzde 1,7’lik bir dilimi oluşturmaktadır. Bunu 55 ülkenin sonuçlarıyla karşılaştırdığımızda, Türkiye maalesef sıralamanın sonunda yer almaktadır. Araştırmalara göre, 15-27 yaş arası gençler arasında STK üyeliği 1999 yılında yüzde 8, 2003 yılında yüzde 4, 2006 yılında ise yüzde 6 düzeyindedir. Gençler arasında gönüllülük, sosyal, ekonomik ve eğitim geçmişine bağlı olarak da değişiklik göstermektedir. Gönüllü faaliyetlere katılan gençlerin çoğunluğu erkek olmakla birlikte, yükseköğrenim düzeyinde ve öğrencidir (Bağcı, 2013: 49).

“Türkiye’de ve Dünyada Vatandaşlık” araştırma verilerine göre, Türkiye’deki hiçbir siyasal partiye üye olmamış katılımcı oranı %84, hiç sendikaya üye olmamış katılımcı oranı %89, spor, boş zaman değerlendirme, ya da kültür grubu veya derneğine hiç üye olmadığını belirten katılımcı oranı %88, tüm diğer gönüllü kuruluşlar sorulduğunda Türkiye’deki katılımcıların %2’si kadarı faal üye olduklarını, %2’si kadarı eskiden faal olduklarını ama şimdi

üye oldukları halde faal olmadıklarını, %4 kadarı eskiden üye olup şimdi olmadıklarını, geri kalan %91 kadarysa hiçbir zaman hiçbir gönüllü kuruluşa üye olmadıklarını belirtmişlerdir. Bu bağlamda, Türkiye’de toplumsal ve siyasal birliklere, gönüllü kuruluş ve derneklere üye olup onlarda faal olan seçmen yaşındaki nüfus sadece tüm seçmen yaşındaki nüfusun % 4 - %8’i arasında bir yerde dururken, hiç üye olmayan katılımcı oranı ise % 90 civarındadır. Bu durumda Türkiye’de vatandaşların toplumsal sermayesinin sosyal ağlar ve temasa dayalı ortaklıklar oluşturma boyutunun oldukça düşük düzeyde olduğunu kabul etmek gerekecektir (Çarkoğlu ve Kalaycıoğlu, 2015: 31-32).

Bu bulgular, toplumda sivil toplum kuruluşlarının konumunu ve rolünü yansıtmaktadır. Sivil toplum kuruluşları, gelişmiş çağdaş demokratik ülkelerde çok önemli işlevleri olan kuruluşlardır. Siyasi baskı grubu olarak sivil toplum kuruluşları katılımcı yönetimin gerçekleştirilmesinde rol oynarlar. Dolayısıyla, çağdaş demokratik ülkelerde bireylerin sivil toplum kuruluşlarına üye olmaları ve kendilerini ifade edip, haklarını aramaları önem taşır. Bu durum, Batı toplumlarında “birey” imgesinin ve toplumda bireyin değerinin bir yansımasıdır.

Buna karşılık, Doğu toplumları, dolayısıyla Türkiye’de sosyolojik bağlamda birey yerine “cemaat” önemlidir. Sivil toplum kuruluşları da gelişmediği ya da Batı anlamında örgütlenip, işlev ifa etmediği için dernek, vakıf vb. gibi örgütlere üyelik az olmaktadır. Geçmiş tarihi deneyiminde Osmanlı İmparatorluğu döneminde vakıfların önemi yadsınamaz bir gerçekliktir. ABD, Osmanlı Vakıf Sistemini örnek alarak çağdaşlaştırmış ve işlevsel kullanırken, Türkiye’de vakıf sistemi kurumsallaşamamıştır.

Bu tarihi ve sosyolojik realite bağlamında, Türkiye’de sivil toplum örgütlerine üyelik yeterli değildir. Araştırmalarda da bu olgu gözlemlenebilir (Bayhan, 2013:155).

Gönüllü çalışmalar her insanın içinde var olan toplumsal gelişime katılım isteğinin sivil toplum kuruluşları kanalıyla canlandırılması ve etkin hale getirilmesidir. Gönüllü çalışmalar aynı zamanda kişinin sahip olduğu bilgi, yetenek ve birikimlerini çevresiyle, toplumla paylaşarak haz almasına, keyif duymasına, mutlu olmasına olanak sağlayan uğraşlardır. Gönüllü çalışmaların etkinleşebilmesine olanak sağlayan sivil hareketlerin çoğalması ve yaygınlaşması ise toplumun kültürel alışkanlıkları ve gelenekleriyle mümkün olabilmektedir.

Türkiye’de bugüne kadar kurulmuş olan sivil toplum kuruluşları, daha çok “spor”, “dini inanç” eksenli ve “yardıma” yönelik girişimler olmuştur. Genelde ve yıllar boyunca derneklerin çalışmaları sivil anlayışın ve girişimlerin değişik alanlarda yaygınlaşmasını sağlamamış, gönüllü katılımın çoğalması için bireylerin ve toplumun ihtiyaç duyduğu güveni oluşturamamıştır. “Şeffaflık”, “hesap verebilirlik” gibi ilkeler pek çok sivil toplum kuruluşu için oldukça yabancı kavramlardır. Mevcut sivil toplum kuruluşlarının pek çoğu bu yaklaşımlardan uzak durmaktadır. Güvenin temel unsuru olan bu ilkelerin sivil topluma uzaklığı, toplumun önemli kesimini, haklı olarak, derneklerden, vakıflardan “kuşku” duymaya yönelmektedir. Bu da insanımızın gönüllü çalışmalara ve sivil toplum kuruluşlarına katılımı-

nın önünde en büyük engeli oluşturmaktadır. Toplumun sadece yaklaşık yüzde 12'si sivil girişimlere katılmaktadır (Betil, 2013: 16).

Türkiye'de genç bireylerin siyasal ve sivil toplum örgütlerine katılım sorunu vardır. Oy verme dışında siyasal katılım oranı çok düşüktür. Dolayısıyla gençler, anne ve babaları kadar siyasete katılmaktadır (Erdoğan, 2001: 26). Türkiye'de genç bireylerin siyasal katılımının önündeki engeller içinde, "aile yapısı" ve "eğitim sistemi" etkilidir. Bu boyutlar birbirlerinden bağımsız olmakla birlikte, birbirlerini desteklemektedir.

Türkiye'deki aile yapısı kendi içinde katılıma açık bir yapı değildir. Katılım, kısmen kişinin kendi fikirlerini üretmesi ve onları uygulamaya geçirmedeki istekliliği olarak ifade edilmektedir. Bu bağlamda, Türk ailesinin genellikle baskın ebeveynlerden oluşan yapısı içinde, çocuk bu tür bir katılım gösterememektedir. Aslında birey, kendi ailesini kurana kadar, kendisini tam olarak ifade edemez. Ancak, aile kurduğu zamanda kısır döngü sürmektedir. Ailesi fikirlerinin saygıyla karşılandığı tek yer olduğu için o da kendi çocuklarının fikirlerini dinlememektedir. Ayrıca, Batı ülkelerine kıyasla, Türkiye'deki ailelerin büyük bir çoğunluğu, çocuklarının mali sorumluluğunu daha uzun bir süre üstlenmektedir. Çocuk, aile gelirine katkıda bulunsa bile, kazandığı parayı nasıl harcayacağına karar verme hakkına sahip değildir. Bununla birlikte, parayı kim kazanırsa kazansın, o para ile ailenin ihtiyaçlarının karşılanacağı, zira geçmişte de ebeveynlerin aynı özveriyi çocukları için yaptığı inancı yaygındır (Oktar, 2001: 31). Ailenin yapısı hakkında Bayhan'ın, (2003) araştırmasında, "ailedeki kararları genellikle kim alır" sorusuna, örnekleme oluşturan üniversite gençlerinin %39'u ailenin tüm bireyleri ortak, %31 baba, %24 baba ve anne ortak, %5 anne cevabı vermiştir. %60 oranında ebeveynin karar verdiği görülmektedir. Ailenin önemi "hayatta en çok değer verilen şey" sorusuna verilen cevaplarda da ortaya çıkmaktadır. Bu soruya, örneklemin %60'ı aile, %15'i başarı, %10'u dini inançlar, %3'ü para, %3'ü mesleğim, %1'i eğlence şeklinde cevap vermiştir (Bayhan, 2003:61,122).

Katılım önündeki diğer bir engel eğitim sistemidir. Genç nüfusun fazlalığına karşılık, yeterli ve nitelikli eğitim olanakları sunulamamaktadır. Ezberciliğe dayanan bir öğretim sistemi, sorgulamadan, eleştirmeden her şeyi kabul etmeye dayanmaktadır. Liselerde felsefe ve sosyoloji derslerine gereken önem verilmemektedir. Ayrıca, lise öğrenimi yeterli olmadığı için, üniversiteye hazırlık için özel dersaneler bir sektör olarak önemli hale gelmiştir. Bu dersanelerde, üniversiteye giriş sınavının çoktan seçmeli soru formatını öğrenen ve ezberleyen öğrencilerin, eleştiri ve fikir üretme yeteneğine ket vurulmaktadır. Kontenjanı yeterli olmayan üniversitelere girmek için, her yıl bir buçuk milyon öğrenci sınava girmekte, ancak dörtte biri üniversitelerde öğrenim görme hakkı kazanabilmektedir. Bu yarışta, bilinçli tercih yapanların oranı da azdır. Bayhan'ın, (2003) araştırmasında, Üniversiteyi tercih nedeni sorusuna, örneklemin sadece %24'ü bilinçli tercih olarak cevap vermiştir. %19 puanım başka yeri tutmadığı için, %18 tercih hatası sonucu yerleştirildiğini ifade etmektedir. Ayrıca, öğrenim gördüğü bölümden memnun olmayanların oranı %23'dür (Bayhan, 2003:163).

2.4. Küresel Bilişim Toplumunda Yeni Katılma Biçimi: E-Katılım

İnternet ve sosyal medyanın temel iletişim aygıtı ve platformu olduğu çağımızda, küresel bilişim toplumunda gençlerin topluma katılma örüntülerinde yeni bir kavram olarak e-katılım öne çıkmaktadır. İnternet ve sosyal medya aracılığı ile kendilerini ifade etme ve sosyal, siyasal ve kültürel bağlamda topluma katılma yeni akışkan toplumun temel formu olmaktadır. İnternetin içine doğan ve “dijital yerli” olarak ifade edilen Y ve Z kuşağı gençleri topluma katılım aracı olarak sosyal medyayı kullanmaktadır.

Habitat Derneği'nin (2017) araştırmasına göre, katılımcı gençlerin yüzde 94'ü internet kullanmaktadır.

İnternet kullanan gençler arasındaki en yaygın sosyal medya uygulamaları yüzde 86 ile Facebook ve yüzde 85 ile Whatsapp'tır. Bu iki uygulamayı yüzde 81 ile Youtube takip etmektedir. Instagram kullanma oranının yüzde 71 olduğunu, dolayısıyla bu uygulamanın da popüler uygulamalar arasında yer almaktadır. Öte yandan Twitter kullanım oranı yüzde 45'te kalmaktadır (Habitat, 2017: 87).

Bu bağlamda, gençlerin e-katılım örüntüleri ile ilgili yapılan çalışmada şu sonuçlar çıkmıştır: (Aydemir, 2011:377-378).

- Genç kadınlar interneti daha az ve daha düşük güvenle kullanıyor.
- Müzik, filmler ve haberler genel olarak tercih edilen konular.
- % 50 sivil katılım içerikli web siteleriyle ilgilenmiyor.
- % 10-20 belli konularla ilgileniyor: ekolojik hareketler, yeni aktivizm modelleri gibi.
- Çevrimdışı aktivizm formel siyasetten daha çok ilgi çekiyor.
- Çevrimiçi içeriğe tam olarak güvenmek mümkün değil, tartışma için uygun ortam yok çünkü bu ortam sıklıkla gözetleniyor.
- Aktif blogcuların amaçları çoğunlukla kişisel tanıtım ve bireysel hedeflerle ilgili. Narsist boyutlara varan bu var oluş, pek sivil içerikli sayılmaz; belli ağlara üyelik yine kişisel hedeflere yönelik sayılmalı.

Araştırma bulgularından görüldüğü gibi sosyal, kültürel ve siyasal katılma artık e-katılım üzerinden inşa edilmektedir. Yeni çağ ve toplum, yeni yaşam örüntülerini oluşturmaktadır. Bu yapılanmada da sanal alem temeldir.

İnternet, alternatif sivil ve politik içerikli kamusal alan sağlamaktadır. Ancak, bu noktada Henry Jenkins'in 'katılım boşluğu' kavramı önemlidir. Zaten katılımında bulunan mutlu azınlığa hitap eden internet, dezavantajlı grupları daha dışarda bırakıp, mutlu azınlığın katılımını güçlendirmektedir (Aydemir, 2011:379). Bu durum, sosyal tabakalar arasındaki kadim sınıfsal uçurumun bir yansımasıdır.

Macaristan, İsveç, Hollanda, Türkiye, İngiltere, İspanya ve Slovenya’da yapılan araştırmalar bağlamında, e-katılım parametreleri sivil, politik tartışmalara katılma, imza kampanyalarına destek olma, ilgili e-posta iletimi olarak tanımlanabilir. Türkiye, bu anlamda dinamik bir örnekleme sahiptir (Aydemir, 2011:383). Türkiye’nin toplumsal yapısında, sosyolojik bağlamda cemaat yapısı hâkim olduğu için cemaati (sosyal, siyasal, kültürel vb.) sanal alemde yeniden üretmektedir. Aslında, bu durum bir yandan postmodern zamanlara uyumu ifade ederken diğer yandan “biz” ve “ötekini” yeniden üretmeyi beraberinde getirmektedir.

E-katılım iki tür yurttaşlık modeli üretmiştir. “Yıkıcı yurttaşlık” ve “izleyen yurttaşlar”. Bunlar şu şekilde izah edilebilir: Yıkıcı yurttaşlık: (subversive citizenship), Marian Barnes ve David Prior tarafından yazılan (2009) “Subversive citizens: Power, agency and resistance in public services” başlıklı kitapta bu kavram, İngiltere’nin politika hedeflerinin kamu çalışanları ve yurttaşlar tarafından nasıl kırıldığını irdelenerek destekleniyor.

İzleyen yurttaşlar: (monitoring citizens) Bu yurttaşlık trendi, cep telefonlarıyla seçim sürecini izleyen grupların örgütlendiği site aracılığıyla konuşulmaya başladı. Mobil teknolojiler aracılığıyla seçim izleme, Obama’nın sosyal ağ iletişimine verdiği önem ve İran Seçimleri kriziyle birlikte bir yaşam tarzına, dolayısıyla sosyo-politik yaşamın diğer süreçlerini de kapsayan izleyen yurttaşlık modeline dönüştü (Aydemir, 2011: 393-394).

Küresel bilişim toplumu hem yeni yurttaşlık modelleri hem de yeni sanal nettaşlar yaratmaktadır. İnternetin kullanıldığı bütün ülkelerde bu yeni yurttaşlık örüntülerine rastlamak doğaldır.

Sonuç

Yetişkin kuşakların, tek boyutlu olarak bütün olumsuz davranışlarında, genç kuşakları suçlamaları, gerçekçi değildir. Çünkü genç kuşak, doğal olarak yetişkin kuşağı model almaktadır. İyi örnek iyi ürün, kötü örnek kötü ürün yaratmaktadır. Ne aşırı bireyci ne de aşırı cemaat dokusuna göre birey yetiştirmek sorunludur. Aristoteles’in “mesotes” (doğru orta) kavramından mülhem, yeni yetişen gençlere hem birey olmaları için fırsat vermeli hem de toplum içinde görevlerini ve sorumluluklarını yerine getirmelerine fırsat vermeli. Hem küreselleşmenin farkında hem de kendi özgün kültürünün farkında olan bilinçli vatandaşlar yetiştirmek önem taşımaktadır. Sadece teknolojinin esiri pasif birey yerine, eleştiren ve sorgulayan, sosyal ilişkilerde kendini gerçekleştiren gençlere ihtiyacımız bulunmaktadır. Gençler, topluma katılım örüntülerinde sosyal medyayı etkin kullanmaktadır. Küreselleşmenin ikonu olan internet ve sosyal medya, bir yandan yeni sanal cemaat örüntüleri için fırsatlar sağlarken, diğer yandan kutuplaşmaya da zemin hazırlamaktadır. Birbirini ötekileştiren ve düşman olarak kodlayan sanal cemaat üyeleri arasında çatışma riski bulunmaktadır. Sosyal medya, gençler başta olmak üzere bireylerin kendilerini sundukları ve teşhir ettikleri, dolayısıyla narsist kişilik özelliklerini tatmin ettikleri bir platformdur aynı

zamanda. Sosyal medya, bir araç olarak hem kendini ifade etme hem de topluma katılma sürecinde önemli bir işlevi yerine getirir. Ancak, sosyal medya manüpülasyon ve tahakküm aracı olarak kötüye kullanıldığında sorun teşkil eder. Ayrıca narsisizmi körüklediğinde de sadece kendini düşünen ve kendine tapan bir nesil oluşturma tehlikesini içinde barındırır. Ne kadar sorunları olsa da internet ve sosyal medya, küresel bilişim toplumunda topluma katılmanın yeni versiyonu olan e-katılmanın aracıdır. Dolayısıyla, ister gerçek sosyal yaşamda isterse sanal sosyal alemde, birbirinin yaşam tarzına, inancına, ideolojisine ve felsefesine saygı duymak demokratik bilinci içselleştirmekle ilgilidir. Kimsenin kimseyi istismar etmediği bir toplumsal ve kültürel yapıyı inşa etmek zorundayız.

Birleşmiş Milletler Kurulu tarafından 1985 Milletlerarası Gençlik Yılı'nda saptanan "Katılım", "Gelişme" ve "Barış" hedeflerinin önemi ve anlamının sürekliliği bağlamında; gençlere toplumda sorumluluk vererek katılımlarının sağlanması, gençlerle birlikte gelişme ve kalkınmanın sürdürülmesi ve barışın gerçekleştirilmesi temel politik amaçlar olmalıdır. Çünkü gençlik toplumun geleceğidir ve bugünün gençleri yarının yetişkinleri olarak toplumu yöneteceklerdir (Bayhan, 2015: 378).

Yeni yetişen kuşakların sosyal sorumluluk almaları ve sivil toplum örgütlerine gönüllü katılmaları, aktif vatandaş olmaları için ilkökul, ortaokul ve liselerde uygulamalı dersler verilmelidir. Bu bağlamda, Almanya'da uygulanan "toplum hizmeti eğitimi" örnek olarak irdelenebilir ve her toplumun sosyal ve kültürel yapısına göre uyarlanabilir.

Almanya'da uygulanan "toplum hizmeti eğitimi anlayışı", okullarda öğrencileri kendi toplumlarına dahil etmenin ötesine geçen, öğrencilerin değişik konularda düşünmesine yönelik bilişsel etkinliklerin düzenlenmesi, karar alma süreçlerinde öğrencilerin sesinin duyulması, çeşitliliğin teşvik edilmesi, karşılıklılık ilişkilerinin geliştirilmesi gibi hedefler içerir. Bu saptamalar sonucunda, ilgili birçok sivil toplum kuruluşu yurttaşlık eğitimi alanında okullara destek olmak amacıyla "sivil katılım yoluyla öğrenme" ağını kurarak, okullarda toplum hizmeti eğitimi anlayışının, uygulamasının ve standartlarının yükseltilmesi için çalışmalar yürütmüştür. 2007-2010 arasında bu ağ ile işbirliği yapan okul sayısı 100'ü bulmuştur. Bu ağın savunduğu yaklaşıma göre, toplum hizmeti eğitiminin amacı okullarda öğrencilerin kuramsal olarak öğrendiği konular ile sivil katılımı bir araya getirmelidir. Bu yüzden, toplum hizmeti eğitimi tek bir ders yoluyla anlatılacak bir yurttaşlık eğitimi olarak değil, farklı derslerin içine dahil edilecek farkındalık amaçlı unsurlarla verilebilir. Buna örnek olarak, öğrencilerin yurttaşlık eğitimi derslerinden öğrendikleri yoluyla ilköğretimdeki göçmen öğrencilere kılavuzluk yapması, fizik derslerinde öğrendikleri üzerinden anaokulu öğrencilerine yönelik deneyler geliştirmeleri veya biyoloji dersinde ekosistem hakkında öğrenilenler üzerinden yakın çevrelerinde doğanın korunmasına yönelik çalışmaları verilebilir (Gür ve Bahçeci, 2014:69).

Bu açıdan toplum hizmeti eğitimi iki önemli unsurdan oluşur:

(a) Öğrencilerin kendi başlarına araştırıp buldukları gerçek toplumsal ihtiyaçları temel alan diğer kişilere ve toplumun bütününe yönelik hizmetler,

- Toplumsal katılım – örneğin, yaşlılara, evsizlere, engelli çocuklara yardım etmek, çocuk bakımı hizmeti veren kurumlarda gönüllülük gibi.
- Çevreye katılım – örneğin, yereldeki içme suyu kalitesinin yükseltilmesi için çalışmak, bir hayvan barınağında gönüllü olmak, geri dönüşüm konusunda farkındalığı artırmak gibi.
- Kültürel katılım - tarihi anıtları korumak, müzik ve dans yoluyla çeşitliliği savunmak, turist rehberleri geliştirmek gibi.
- Siyasi katılım - toplumsal entegrasyonu desteklemek, demokratik bir kültür için kampanyalar yapmak, topluma ilişkin önemli konular hakkında kamuya açık tartışmalar düzenlemek gibi.

(b) Okullarda uygulanan değişik derslerin müfredatlarıyla öğrencilerin katılımı arasında bağlar kurulması:

- Ders içerikleri: Sivil katılım için hangi bilgi ve becerilere ihtiyacımız var? Öğrendiklerimizi nasıl kullanabiliriz? Örneğin, yaşlılara yardım etmek ile biyoloji ve sosyoloji dersi arasında bağ kurmak veya çocuklara yardımcı olurken edebiyat dersinden yararlanmak gibi.
- Yöntemsel beceriler: Hangi konularda topluma yardım edebileceğimizi ve katılabilirliğimizi nasıl anlarız? Örneğin, öğrencilerin ihtiyaç analizi yapmayı, en iyi örnekleri araştırmayı, yapmayı planladıkları çalışmalar için ortaklar bulmayı öğrenmesi gibi.
- Yurttaşlık eğitimi: Öğrencilerin katılım yoluyla hizmet vermeyi planladıkları alandaki sorunların kökenindeki nedenler ve yarattığı sonuçlar hakkında bilgi edinmeleri. Örneğin, biyoloji dersinde eko-sistem çalışırken şunlar sorulabilir: Parklardan kimler sorumludur? Parkların bakımını kimler yapıyor? Nereye park yapılacağına, parklarda nelerin olacağına kim karar veriyor? Neden bu kadar atık üretiyoruz? Neden halk doğanın korunması için daha fazla çaba göstermeli? Neden çevrenin korunmasına daha fazla kaynak aktarılmıyor?

Bu türden bir anlayışın öğrencilerin yurttaşlık eğitimi açısından iki önemli yararı olduğu savunulmaktadır. İlk olarak, hizmetler okulda öğrenilenlerle desteklenmektedir. Öğrenciler bir toplumsal katılım deneyine dahil olurken buna daha hazırlıklı hale gelir, yeterli bilgiyi edinir, gereken becerileri öğrenebilirler. Böylece, hizmetin kalitesi de yükseleceğinden, öğrencilerin dahil olduğu bu türden hizmetlerin toplum içindeki değeri de artacak ve onlara yardımcı olmaya istekli daha fazla ortağa ulaşılacaktır. Sahaya gerekli bilgiyle

gidilmesi olumsuz deneyimlerin yaşanma ihtimalini azaltırken, öğrenciler daha etkin bir şekilde belirli konularda uzmanlaşma da sağlayacak, böylece kendilerine olan güvenleri de geliştirecektir. İkinci olarak, hizmetler okulda öğrenilen konulara destek olur. Öğrenciler okulda öğrendiklerini hemen uygulamaya geçirme, etkilerini görme, yararlarını tecrübe etme şansına sahip olurlar. Bu deneyimleri ile okula döndüklerinde konuya daha farklı bir gözle bakma, hatta bilgi transferi yapma becerisi kazanırlar (Gür ve Bahçeci, 2014: 69-70).

Bu uygulamalar yanında, gençlerin aktif vatandaş olmaları için liselerde sosyoloji derslerinin işlevsel verilmesi gerekmektedir. Hem kendi toplumunu hem de küresel değişimleri anlayabilmesi için sosyoloji herkese gereklidir. Ayrıca, ilerde hangi mesleği yaparsa yapsın (doktor, mühendis, öğretmen, avukat vb.) bütün meslek sahibi vatandaşların insana hizmet edeceği gerçekliğinden hareketle, içinde yaşanılan toplumun özellikleri ve davranış kodları ancak sosyoloji ile öğrenilir. Sosyoloji ayrıca, empatik düşünme yeteneğini geliştirir. Sokrates'in "kendini bil" mottosu ve Yunus Emre'nin "İlim ilim bilmektir / İlim kendin bilmektir / Sen kendini bilmez isen / Ya nice okumaktır" dizelerini hayat felsefesi yapmak için sosyolojiye ihtiyacımız bulunmaktadır.

EXTENDED ABSTRACT

Youth's Participation Patterns to The Society

Vehbi Bayhan*

Introduction

Born in a family, the first socialization institution of an individual is family. An individual learns all the cultural and social codes of his society at home. The first impact on child by his mother, father and other family members leaves its place to the friends and peers during adolescence. School, workplace and media are among the important socialization agents for the child following the family and peers. Socialization starts by birth and lasts till the death of an individual.

Socialization agents' effects during the process of the establishment of the identity of the individual reflects on all his life. The spirit of the time and the sociological context reproduces the individual. In this context participation patterns to the society beginning from the childhood is formed by sociological context. The university period of the youth is also an important period in the process of the participation of the youth to the society. However the youth's participation patterns to the society is not abstract from the sociological context of the adolescencet. The components and configurations of his identity show their impact during all the periods of his life.

* Assoc. Prof. Dr. Inonu University, Department of Sociology, Malatya, vehbi.bayhan@gmail.com.

1. Participation Patterns to The Society

The continuity of the societies which are web of social relations and social organizations depend on not only meeting on a common ground of the individual, group and community that consist of the society but also being respectful to each other in terms of their rights.

Society is analysed in two categories in terms of its structure and function. In this context, Tönnies categorizes society as “gemeinschaft-community” and “gesellschaft-society”; Durkheim “mechanical solidarity” and “organic solidarity”; Cooley “primary groups” and secondary groups”. Within this framework, in community structures which generally describe rural lifestyles we can see the dominance of ‘us’ feeling, closed economy structure, primary relations and homogeneous population. Contrary to this, in society structures which describe the city life, individualism instead of the feeling of ‘us’, differentiation and division of labour, secondary relations and heterogeneous population can be seen (Bayhan, 1996:91). During the process of urbanization, community structure leaves its place to society structure.

Individualism and community structure are like a double-edged sword. Therefore the appropriate composition of these two structures is very important for the balance and health of the society. In this context problems like alination can be seen in western societies due to excessive individualistic structure. In eastern societies though excessive community structure hinders the development of non-governmental organizations and extremist communities paradoxically reproduce alination (Bayhan, 2015:369).

While the necessity of the western societies is to rebuild the spirit of solidarity which is defined as “ashabiyah” (group solidarity) by Ibnu Khaldun, the necessity of the eastern societies is to be free from the strict and closed community structure and to build a society structure which is formed with individualization (without being individualistic) (Bayhan, 2002:11).

In this context, the ideology of “family centered societies” by Fukuyama in his book “The Trust” is seen as the cause of an authoritative state and a weak civil society. According to Fukuyama, traditional family values that create dependant individuals prevent the society to develop and hinder the creativity of human beings. The continuity of the absolute family and complex affinity relations block the economic development. Individuals who only trust their family or relatives therefore do not trust anyone else can not form voluntary civil organizations. Among the societies in which the family interests are far more important than the moral values like occupational duties and the responsibility for a collective life, “nepotism” that is to favor relatives become effective in the aforesaid societies (Vergin,1997:9). Family, affiliations, townsman, tirbe, political party, ideology or religious community togetherness determine the whole social relations.

These sociological contexts that are social and cultural structure in which the individual lives in determine the participation of the individual to the society. Every social structure has its own participation patterns which are introduced to the individuals

Participation can materialize in lots of levels from families to international organizations, schools, workplaces, health services, local and national governments, clubs, unions and parliaments. United Nations define the participation of the youth as follows: (UNDP, 2008:77).

- economic participation (work and development)
- political participation (resolution process)
- social participation (to take part in social and environmental issues)
- cultural participation (artistic activities, cultural norms and discourse)

Participation to the society by means of non governmental organizations is important in terms of the development of democracy in society. Social responsibility, sharing and active citizenship become more functional by means of participation to the non-governmental organizations (Bayhan, 2014: 87).

As the active citizenship literature indicates, activities and voluntary works that are carried out by the youth increases their self-confidence. The studies show that to include youngs to the social activities creates positive effects on their self-improvement, sense of citizenship, social responsibility, knowledge, academic skills and career expectations (UNDP, 2008:80). The opportunity to participate to society should be given to all children, adolescents and youngs in all of the socialization institutions beginning from the families.

2. Youth's Participation Patterns To The Society

2.1. Economic Participation:

What is most wanted by the youngs in Turkey is to find a good job. %49,1 of the youngs who answered the *Youth's Status Research* say that having a good job is what they want most. %18,1 say "respectability" and %16,9 of them answered as "love" (UNDP, 2008:57). In Bayhan's research, %51 of the youngs say the most important problem is unemployment. %28 of the sample say psychological problems, %16 social pressure and %4 sexual problems (Bayhan, 2013.146).

According to the findings of the Turkish Statistical Institute (TUIK), while the general unemployment rate in Turkey in 2012 is %9.2, this rate is %20 among youngs. While the unemployment rate among %16 young boys is %16, this rate is %20 for the young girls (TUIK, 2013:33). In European Countries the unemployment rate in 2012 is %12 but in Spain and Greece which are in economic crisis %60 of the youngs are unemployed (tr.euronews.com, 2013).

One of the reasons why those aforesaid educated youngs are unemployed is that they want to work in jobs from which they can get higher income and the other is that they want jobs which offers social security (UNDP, 2008:66). Besides, in Bayhan's research,

%66 of the sample answered the question “In which sector would you like to work after graduation?” as in “public institute”, %13 in “private sector”, %8 in their “own enterprises”, and %10 wherever I find.

These findings reflect the importance and effectiveness of public institutions among Turkish society. Public institutions are preferable in terms of work job-guarantee and continuity. Due to the economic crisis both in Turkey and in the world, public institutions become more confidential than the private sectors as the people who work in private sectors are fired in those times (Bayhan, 2012). Therefore the university students want to work in public institutions when they graduate.

The reasons like economic crises, unemployment and the delayed participation to the production due to postgraduate education constitute the postmodern family patterns. The increasing rates of people living with their families until the age of 30 in millennium age is the postmodern version of traditional family solidarity. [Katherine S. Newman](#) gives information about the millennium generation family structure in her book “Accordion Family: Boomerang Kids, Anxious Parents & the Private Toll of Global Competition”

While the youngs from the middle-class families in the USA leave home and share a house with their friends at the age of 18, they go back to their families due to unemployment after their graduation as a result of economic crises and divorces after social crises. According to a research carried out in six countries, the houses stretch like accordion with parallel economic cycles and the youngs who live with their families or go back to live with their families are described as “boomerang generation” (Newman, 2012: 195-202). This is not a surprise or unusual case for the social structure of Turkey. In Turkey’s social structure the solidarity of the family and the relationship between the parents and children is so close and ever lasting. While “individualization” in the western societies and cultures is dominant, “solidarity” and living in a community is a primary reference for the eastern societies including Turkey. However, excessive individualisation and community life in each of the society structure are like a double-edged sword. What is important is to balance. In fact modernization has isolated the individual from his family and community by encouraging the individualization. The social and cultural structure of the postmodern times produce new syntheses with the union of both the traditional and modern.

2.2. Political Participation:

The identification and comments on youngs over other young people reflect the effects of the globalization in terms of both space and time. In this context, the question of “How do you describe today’s youngs?” is answered as follows: %45 of the sample answered as “far from the national political issues and a politic” % 36 answered as “materialistic youth”, %5 having the knowledge and skills of their age”, %5 “sensitive to the social issues”, %5 “hardworking and ambitious” and %4 answered as “spiritual”. The description of the youngs themselves as apolitic and materialistic is the reflection of the philosophy of “consumption culture” and “carpe diem” which is injected to the subconscious during

the process of globalization (Bayhan, 2010, Bayhan, 2012, Bayhan, 2013:154). Another reason why the youngs are insensitive to politics is that the tendency of the families to keep their children away from politics due to the political polarization and anomaly which occurred before 1980.

In Turkey the youngs have negative feelings and lack of confidence in political mechanisms. They believe that politics is not "*fair and just*" and "*people are not in the positions which they actually have the right to be*" This negativity is the same for politicians too. "*They only watch for themselves and their affiliations*", "*they don't do too much things for the sake of society*" and "*they don't tell the truth*" are some of the statements that the youngs often use while describing politicians. According to the *Youth's Status Research*, %4,7 of the youngs actively take part in a political party. Three out of four of the rest of %95,3 say they do not think of taking part in any political parties in the future (UNDP, 2008). Alienation to politics and politicians decreases the participation rate of the youngs to the political activities.

2.3. Social and Cultural Participation:

With process of globalization, similarities are observed among different cultures in different regions by means of internet. Within the perspective of these similar social and cultural patterns, according to Bayhan's research, the most favourite types of books among the sample group are "novels" and "stories". Their most favourite music is "pop music". The most favourite TV programmes are "sitcoms". The most popular sport among those youngs is "football". Usage rate of internet which is the symbol of globalization is pretty high. among youngs. %91 of the sample uses internet. They use internet mostly for the social sharing sites especially facebook (Bayhan, 2012). Media is becoming more and more intense in our lives. Life experiences, passion and desire have left their places to the typical problems in social media: Where are you now? What are you doing? Friendship habits and practices have been degraded to "online friendship" processes (Hardt ve Negri, 2012: 22-25). Sharing all their privacy with the social media and thus becoming both "exhibitionist" and "voyeuristic", "virtual web people" consume their privacy by becoming the subjects and objects of a show (Bayhan, 2012a:165).

Being the icon of globalization and information society, Internet leads up to a postmodern identity pattern. Internet enables different identities to express and reflect themselves. In this context, different identities start to realize other identities. However it also leads up to virtual communities in terms of "us" and "other". Moreover internet addiction is defined as a psychological problem in psychiatry. Internet produces asocial individuals too. Individuals who often communicate via internet and spend most of their time using it avoid from real social relations (Bayhan, 2013: 142). Participation of the youngs to the social and cultural life takes place virtually by means of internet. Taking the place of the real social and cultural communication, social media creates virtual social relation patterns. Social media may be a platform for the asocial individuals to express themselves. However, problems arise when the virtual social relations take the place of real social relations.

Another important platform for young people's participation in social and cultural life is non-governmental organizations. However, rate of the members of non-governmental organization is 4% in Turkey among the young people involved in a survey, "Status of Youth" commissioned by UNDP (2008). About 46% of this rate consists of university students or university graduates. Meeting new people, involving in new circles, recognizing a variety of student clubs and voluntary work often take place in a university environment. Universities provide the opportunity of social participation for young people to learn directly by experience and practice.

Liberating effect created by the participation and voluntary activities on youth is very important. A young person involved in some activities of non-governmental organizations (NGO) explains in the following lines how this type of activities changed his perspective: "When you include the others into your communal social life, when you try to teach them something, you learn, as well. You bear a tremendous responsibility. Since I started participating in NGO activities, I've learned a lot for 2-3 years. I've learned to take responsibility and live together with people in society" (UNDP, 2008: 80).

NGOs teach young people a lot about being more tolerant towards others and respecting for diversity. *"I always used to think that my truth was true. I could not tolerate different perspectives in the past. Because, let's say that I am of the opinion of A, when the one supporting the opinion B explained his/her view I used to discuss 'how come that you are right, you think wrong' but now I think that 'I need to listen to him/her, as well' and I listen. He/she is also right in some points."* Another young explains the change he has experienced in this way: *"Formerly, 'I used say that 'I can't share the table I sit with these people around even for two minutes'. Now, I began to share even my life and I had lost my prejudices against them"* (UNDP, 2008: 81).

Although youth volunteerism in Turkey is usually perceived as an activity on which young people come together to make use of their spare time and be a part of something during the years of their higher education, it is much more than volunteerism. Especially for young people volunteerism is a duplex way; while contributing to the personal development of young people it also changes and has a positive impact on the society in which they live. Cooperation in the society, better cultural understanding between different cultures, more efficient use of social capital and resources, placement of the awareness of the citizenship among people are all the processes that are accelerated and continued to develop through volunteering (Bağcı, 2013: 48).

In a research titled as "Sociological Profile of the University Students", for the question "Have you ever participated in / Do you want to participate in any non-governmental organizations (associations, foundations etc.)?" 14% of the sample answered "Yes, I participated in", 28% answered "Yes, I would like to participate in", 40% answered "No, I haven't participated in", 19% "No I wouldn't like to participate in" (Bayhan, 2012). In another youth survey, it is understood from the answers that only 10% of the young people have a non-governmental organization membership, and the rest 90% of youth don't have an organic bond with non-governmental organizations (Sencar and Yıldız, 2010: 161).

According to the “World Values Survey”, the percentage of the people participating in voluntary activities is 1,7% in Turkey. When we compare it with the results of 55 countries, unfortunately Turkey ranks last on the list. According to the surveys, membership to a non-governmental organization among young people aged between 15-27 was 8% in 1999, 4% in 2003 and in 2006 the level was 6%. Volunteering among young people also varies depending on the social, economic and educational backgrounds. As well as the majority of the young people participating in voluntary activities are male, they have a higher education level and they are students (Bağcı, 2013: 49).

These findings reflect the position and role of non-governmental organizations within the community. Non-governmental organizations have very important functions in developed, modern and democratic countries. As a political pressure group, non-governmental organizations play a role in the implementation of participative management. Thus, it is important in modern democratic countries that individuals become members of non-governmental organizations, express themselves and seek their rights. This situation is the reflection of the “individual” image and value of the individual within the society in Western societies.

In contrast, for Eastern societies, consequently in Turkey instead of individual “community” is important from the sociological context. Because of the fact that non-governmental organizations aren't developed or organized and they don't function on the Western sense, there exist few memberships for associations, foundations and so on. Importance of the foundations is an undeniable reality during the historical experience of the Ottoman State. The USA, by taking the Ottoman Foundation System as an example modernized it and uses functionally but the system hasn't been institutionalized in Turkey.

Within the context of this historical and sociological reality, there is not enough membership to non-governmental organizations in Turkey. This phenomenon can be observed in our study (Bayhan, 2013: 155).

Through the non-governmental organizations, voluntary work is the activation and revitalization of the will existing in every human's spirit for participation in the social development. Also, voluntary work is a kind of activity which allows a person to get pleasure, enjoy and be happy by sharing his/her knowledge, skills and experience with the ones around. Increase and proliferation of the social movements which enables the activation of voluntary work is possible with the cultural habits and traditions of the society.

In Turkey, non-governmental organizations established so far have been mostly initiatives based on “sport”, “religious beliefs” and “help”. In general and over the years, activities carried out by the associations did not contribute to the dissemination of civil understanding and initiatives in various fields and couldn't create the confidence needed by individuals and communities for the proliferation of voluntary participation. Principles like “transparency” and “accountability” are quite strange concepts for a lot of non-governmental organizations. Many of the existing non-governmental organizations stay away

from these approaches. Since these principles, as an essential element of trust, are far away from the civil society, this situation rightly directs the important segment of the society to “suspect” about associations, foundations. This constitutes the biggest obstacle for our people’s participation to voluntary work and non-governmental organizations. Only about 12 percent of the society is involved in civic initiatives (Betil, 2013: 16).

In Turkey, young individuals have problems of the participation in political and non-governmental organizations. Except for voting, political participation rate is very low. Therefore, young people are involved in politics as much as their parents do (Erdoğan, 2001: 26). Obstacles for young people’s political participation in Turkey can be explained by the model the “Iron Triangle” (Oktar, 2001). The first side of the iron triangle forms the “family structure”, on the second edge “education system” is located and the third edge constitutes the “current system”. As well as these dimensions are independent of one another, they support each other.

The family structure in Turkey is not an open structure for participation in itself. Participation is partly explained as one’s producing his own ideas and willingness to implement them. In this context, the child is unable to show such participation within the structure of the Turkish family which usually consists of dominant parents. In fact, the individual cannot completely express himself until he starts his own family. However, vicious cycle continues when he starts his own family, as well. Since the family is the only place where his ideas are respected he doesn’t listen to his own children’s views. In addition, compared to Western countries, the majority of families in Turkey take their children’s financial responsibility for a longer period. Even if the child contributes to the family income, he doesn’t have the right to decide how to spend the money he earns. However, the common belief is that whoever wins the money, the needs of the family will be met through that money because in the past parents dedicated themselves for their children in the same way (Oktar, 2001: 31). For the question “Who generally makes the decisions in your family?” in Bayhan’s (2003) research about the family structure of which sample consists of the university youth, 39% of the respondents answered all the members of the family make decisions collectively, 31% answered decisions are made by father, 24% answered by fathers and mothers and 5% responded as by mother. It is observed that decisions are made 60% by the parents. Importance of the family also becomes evident with the question “What is the most valued thing in life?” 60% of the sample responds as “family”. 15% responds success, 10% responds religious beliefs, 3% money, 3% my job and 1% responds the entertainment.

The second dimension of the iron triangle is the system of education. In contrast to the excess of the young population, adequate and qualified education facilities are not provided. An education system built upon rote learning is based on accepting everything without criticizing and questioning. Due importance isn’t given for philosophy and sociology classes at high schools. In addition, since high school education is not enough,

private courses have become a significant industry in preparation for university entrance exams. Because the students learn and memorize multiple-choice question format for the university entrance exam in these private courses, their skills of criticizing and questioning are inhibited. One and a half million students take the exam each year to enter university but the quota is not sufficient therefore only one fourth of the students can get the right to study at universities through the exam. In this race, the rate of the ones making conscious choices is low. In Bayhan's research (2003), for the question to learn the reason of their university preference only 24% of the sample responded as conscious choice, 19% responded because of their score wasn't enough for another university, 18% responded as a result of a wrong choice. In addition, the rate of the ones who are not satisfied with the subject they are studying on is 23%.

The third dimension of the iron triangle is a system consisting of a worn and deadening bureaucracy. The structure is inadequate in terms of quality and responsiveness to the needs. If to take into account that even concluding a simple case for a court may take five to ten years, the reason of the distrust for social institutions is understood (Oktar, 2001: 32).

In a political system which retains the state power and doesn't produce any solutions to social and economic problems, the real goals of the politicians are considered as becoming rich, gaining advantage for the interests of their supporters and relatives.

Politicians' alienation from the society brings out the alienation of the society from politics and politicians. The question "What is the real purpose of the ones engaged in politics (Member of Parliament, Local Party Leaders, etc.)?" was responded becoming rich by 39% of the sample, 34% responded gaining advantage for the interests of their supporters and relatives, 11% responded serving for the nation and country, 5% responded becoming famous.

The reason why the real purposes of the politicians are defined as becoming rich, ensuring the interests of their supporters or relatives and becoming famous by 77% of the respondents is the result of the alienation of the politicians to the society and alienation of the society to the politics and politicians. For the question which is the most trusted institution, political parties were observed as the least trusted institutions with a rate of 0.7%.

In Turkey where patronage and nepotism are experienced intensively by means of political parties and politicians; distrust of political parties and other findings support the common view that the real purpose of the politicians is taking advantage for some interests. 82% of the sample agrees with the view "It is useless to make complaints to the authorities, because the authorities are not interested enough in citizens' problems". In this context, insecurity prevails for the bureaucracy which is led by the politics. Also, 90% of the sample agrees with the view "Not the ones working hard but the ones having an uncle wins in Turkey" (Bayhan, 2001; Bayhan, 2010; Bayhan, 2012).

2.4. New Form of Participation in Global Information Society: E-Participation

In the age of the Internet and social media being the main communication device and platform, e-participation is emerging as a new concept in the collective participation pattern of young people in the global information society. Expressing themselves through the Internet and social media and participating in social, political and cultural contexts is the main form of new fluid society. Y and Z generation young people born into the Internet and expressed as “digital indigenous people” use social media as a means of collecting participation.

Monitoring citizens and subversive citizenship are introduced as new concepts displaying as alternative e-citizenship models for the first decades of the 21st century. Local and transnational movements that seem to have a stronghold are coined in order to solve the puzzle of the internet as a democratic/antidemocratic participatory tool or an alternative public sphere.

Conclusion

Adults are naturally taken as model by younger generation. Therefore adults’ charging the younger generations from one perspective for their entire negative behaviors is not realistic. Good example creates good product and bad example creates bad product. Either educating individuals extremely individualist or extremely according to the fabric of the community are problematic. With inspiration from Aristotle’s concept “mesotes” (middle right), young individuals should be supported for both being individuals and fulfilling their duties and responsibilities in society. It is important to educate conscious citizens who are aware of globalization as well as their original culture. Instead of passive individuals who are captives of technology, we need young people criticizing and questioning, realizing themselves in social relationships.

Within the context of the continuity of the importance and meaning of the targets of “Participation”, “Development” and “Peace” determined by the Council of the United Nations in 1985 International Youth Year, ensuring young people’s participation in society by giving them responsibility, sustaining the growth and development with young people and realization of peace should be the basic political purposes. Because youth is the future of the society and today’s youth will govern the society as the adults in the future.

Sociology courses at high schools should be given functionally for young generations so that they could be active citizens, take social responsibilities and participate voluntarily in non-governmental organizations. Sociology is necessary for everyone both for understanding his own society and understanding the global changes. We need sociology to make Socrates’s motto “know thyself” and Yunus Emre’s following lines as our philosophy of life; “Knowledge should mean a full grasp of knowledge / Knowledge means to know yourself, heart and soul / If you have failed to understand yourself / Then all of your reading has missed its call.”

Kaynakça/References

- Aydemir, Aslı Telli (Derleyen) (2011). *Katılımın "e-hali": Gençlerin Sanal Alemi*, Alternatif Bilişim derneği yayınları, İstanbul.
- Bağcı, Görkem (2013). "Genç Gönüllülüğü: Kişisel ve Sosyal Kalkınmaya Giden Çift Yönlü Yol", *Türkiye'de Gönüllülük, Gönüllülüğün Rolünün ve Katkılarının Keşfedilmesi*, Birleşmiş Milletler Gönüllüleri (UNV) Yayınları, Ankara.
- Bayhan, Vehbi (1996). "Türkiye'de İç Göçler ve Anomik Kentleşme", *Türkiye Günlüğü*, Sayı:43, Kasım-Aralık1996, Ankara.
- Bayhan, Vehbi (2002). "Demokrasi ve Sivil Toplum Örgütlerinin Engelleri: Patronaj ve Nepotizm", *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Mayıs 2002 Cilt : 26, No: 1, ss. 1-13.
- Bayhan, Vehbi (2003). *Genç Kimliği. Üniversite Gençliğinin Sosyolojik Profili-2005 (İnönü Üniversitesi Uygulaması)*, İnönü Üniversitesi Yayınları, Malatya.
- Bayhan, Vehbi (2012). *Üniversite Gençliğinin Sosyolojik Profili-2012 (İnönü Üniversitesi Uygulaması)*, (Yayınlanmamış Araştırma), İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Bayhan, Vehbi (2012a). "İngiliz Baharı mı? Ağustos 2011'de İngiltere'de Yaşanan Ayaklanmaların Sosyolojik Nedenleri", *Sosyoloji Konferansları*, Sayı:46, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Yayını, İstanbul.
- Bayhan, Vehbi (2013). "Gençlik ve Postmodern Kimlik Örüntüleri- Üniversite Gençliğinin Sosyolojik Profili (İnönü Üniversitesi Uygulaması)", *Gençlik Araştırmaları Dergisi, Journal of Youth Research*, Sayı:1, Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- Bayhan, Vehbi (2014). "Üniversite Gençliğinin Sivil Toplum Kuruluşlarına Katılma Örüntüleri (İnönü Üniversitesi Uygulaması)", Editör: Dolunay Şenol ve Hasan Kala, *Uluslararası Gençlerde Demokrasi ve İletişim Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Ankara.
- Bayhan, Vehbi (2014a). "Milenyum veya (Y) Kuşağı Gençliğinin Sosyolojik Bağlamı", *Gençlik Araştırmaları Dergisi, Journal of Youth Research*, Sayı:3, Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- Bayhan, Vehbi (2015). "University Youth's Participation Patterns to The Society (Case of Inonu University)", *Contextual Approaches in Sociology* (Edit: A.E. Popa, H. Arslan, M.A. İçbay, T. Butvilas), Frankfurt: Peterlang Publication, 369-378.
- Bayhan, Vehbi (2016). "Türkiye'de Gençlik: Sorunlar, Değerler ve Değişimler", *Dünden Bugüne Türkiye'nin Toplumsal Yapısı*, (Editör: Memet Zencirkıran), 5. Baskı, Dora Yayınları, Bursa.
- Betil, İbrahim (2013). "Etkin bir Sivil Toplum Yansıması olarak Gönüllülük: Karşılaştığı Zorluklar ve Fırsatlar", *Türkiye'de Gönüllülük, Gönüllülüğün Rolünün ve Katkılarının Keşfedilmesi*, Birleşmiş Milletler Gönüllüleri (UNV) Yayınları, Ankara.
- Çarkoğlu, Ali ve Ersin Kalaycıoğlu (2015). *Türkiye'de ve Dünyada Vatandaşlık*, İstanbul: İstanbul Politikalar Merkezi.
- Diker, Alaaddin (2017). "Tahayyül ile Tasavvur Arasında-1", www.fikircogrfyasi.com, 16 Eylül 2017.
- Erdoğan, Emre (2001). "Türk Gençliği ve Siyasal Katılım Boyutları Bir Katılım Endeksi Denemesi", *Türk Gençliği ve Katılım*, International Republican Institute, Anı Düşünce ve Toplumsal Gelişim Derneği, Strateji-Mori, İstanbul.
- Gür, Emre ve Devin Bahçeci (2014). *Karşılaştırmalı Bir Analiz : Avrupa'da Gençlerin Katılımı ve Gençlik Politikası*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Şebeke Gençlerin Katılımı Projesi Kitapları No: 10, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları 48, İstanbul.
- Habitat (2017). *Türkiye'de Gençlerin İyi Olma Hali Raporu*, Habitat Derneği, İstanbul, www.habitatderneği.org

- Hardt, Michael & Negri, A. (2012): *Duyuru*, (Çev: Abdullah Yılmaz), Ayrıntı Yayınları, İstanbul.
- Kılıç, Cem (2016). “Genç işsiz liginde Dünya tırmanışta Türkiye ‘daha iyi’”, *Milliyet Gazetesi*, 28.06.2016, (Erişim Tarihi: 15.09.2017).
- Kıray, Mübeccel (1995): “Siyasi Himayecilikten Dinsel Grup Himayeciliğine”, *Türkiye’de Toplumsal Değişim*, Yeni Yüzyıl Yay., İstanbul.
- Newman, Katherine S. (2012): *Accordion Family: Boomerang Kids, Anxious Parents & the Private Toll of Global Competition*, Beacon Press, Boston.
- Oktar, Selim (2001). “Demir Üçgen: Türkiye’de Gençliğin Katılımını Anlamak”, *Türk Gençliği ve Katılım*, International Republican Institute, Arı Düşünce ve Toplumsal Gelişim Derneği, Strateji-Mori, İstanbul.
- S-UN Fonu Gençlik Projesi (2010). İsviçre-UNDP (S-UN) Fonu Gençlik Projesi. Gençlik Katılımı ve Gençlik Politikaları İçin Öneriler, Ankara, 2010.
- Sencar, Özer; Sıtkı Yıldız (2010): *Türkiye’deki Üniversite Gençliğinin Profili*, Milli Türk Talebe Birliği (MTTB), İstanbul.
- TÜİK (2017a): İstatistiklerle Gençlik 2016, Ankara, 16 Mayıs 2017.
- TÜİK (2017). *İşgücü İstatistikleri, Haziran 2017*, 15 Eylül 2017, <http://www.tuik.gov.tr/HbGetirHTML.do?id=24631>
- UNDP (2008). İnsani Gelişme Raporu-Türkiye 2008: Türkiye’de Gençlik, Ankara.
- UNDP (2013). *Enhancing Political Participation of Youth Throughout the Electoral Cycle*,
- UNPD, New York, http://www.undp.org/content/dam/undp/library/Democratic%20Governance/Electoral%20Systems%20and%20Processes/ENG_UN-Youth_Guide-LR.pdf
- Vergin, Nur (1997). “Evrensel Değerler Karşısında Akrabanın Akrabaya Yaptığı”, *Yeni Yüzyıl*, 19.10.1997.
- Yılmaz, Volkan ve Devin Bahçeci (2014). *Gençlerin Siyasi Katılımı*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Şebeke Gençlerin Katılımı Projesi Kitapları No: 6, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları 465, İstanbul.